

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI (toliau – Rūmai)

Rūmų tarybos posėdis

2024 m. rugsėjo 11 d.

Posėdis vyko Kalvarijų g. 1, Vilniuje ir nuotoliniu būdu Zoom platformoje.

PROTOKOLAS Nr. T24-16

Rūmų tarybos posėdžio pirmininkas – A. Pliučas

Rūmų tarybos posėdžio sekretorius – K. Petkūnienė

Dalyvaujantys Rūmų tarybos nariai: A. Bakšys, A. Baldišiūtė, E. Benetis (dalyvavo nuotoliu), A. Blotnys, I. Kliobavičiūtė, T. Mazūras, S. Motieka, M. Pakalnis, A. Pliučas, L. Rekevičius, J. Šeibokas

Kviestiniai svečiai: D. Juškevičius

Kiti dalyvaujantys asmenys: Rūmų nariai (dalyvauja kaip stebėtojai, nuotoliniu būdu)

Atvira posėdžio dalis

13.00 – 13.05 val.	Bendri klausimai dėl posėdžio, posėdžio darbotvarkės aptarimas, patvirtinimas, kito posėdžio datos nustatymas
13.05 - 13.40 val.	Dėl projektų kainodaros (pasiūlymai Projektavimo darbų kainų skaičiavimo rekomendacijų pakeitimams, Aplinkos ministerijos parengto pakeitimų projekto vertinimas)
13.40 – 13.50 val.	Dėl pastabų teisės aktų projektams teikimo ir viešai išreiškiamos Rūmų pozicijos formulavimo
13.50 - 14.00 val.	Dėl siūlymo AM ar AAK iniciuoti Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 5, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2877 4 straipsnį (įsigalioja nuo 2025-01-01) pakeitimą, išsaugant galimybę kompensuoti privalomųjų želdynų normas vertikaliu ir stogų apželdinimu pagrindimo.
14.00- 14.15 val.	Dėl Architektūrinių konkursų organizavimo nuostatų papildymo
14.15 - 14.40 val.	Dėl dalyvavimo Europos architektų tarybos (ACE) Generalinės Asamblėjos planuojamos 2024 m. lapkričio 28-29 d. Krokuvoje, Lenkijoje
14.40 – 15.00 val.	Dėl PET pirmininko prašymo dėl atestato naudojimo
15.00 - 15.15 val.	Pertrauka
15.15 - 15.45 val.	Diskusija profesijai aktualiais klausimais: <ul style="list-style-type: none">• Dėl Statybos įstatymo 24 str. 2¹ d. nustatytų reikalavimų rekonstruojamam pastatui;• Dėl UAB „Vilniaus planas“ tapusio ID Vilnius

Uždara posėdžio dalis

15.45– 16.10 val.	Dėl Architektūros įstatymo 13 straipsnio 2 dalies įgyvendinimo - objektų kuriems privaloma organizuoti architektūrinius konkursus sąrašų savivaldybėse tvirtinimo
16.10.-16.45 val.	Dėl Architektūros kokybės vertinimo metodikoje numatytų gairių rengimo ir tvirtinimo
16.45.-17.00 val.	Narių prašymų nagrinėjimas

Atvira posėdžio dalis

Bendri klausimai dėl posėdžio, posėdžio darbotvarkės aptarimas, patvirtinimas, kito posėdžio datos nustatymas

SVARSTYTA: Rūmų tarybos pirmininkas pristatė preliminarą posėdžio darbotvarkę, S. Motieka pasiūlė įtraukti vieną papildomą klausimą į atvirą dalį – dėl UAB „Vilniaus planas“ tapusio ID Vilnius. Pirmininkas pasiūlė įtraukti vieną papildomą klausimą į atvirą posėdžio dalį dėl Architektūrinių konkursų organizavimo nuostatų papildymo ir kitą Tarybos posėdį organizuoti 2024 m. spalio 16 d., 13 val.

NUTARTA: pritarti pasiūlytai Tarybos posėdžio darbotvarkei, įtraukti du papildomus klausimus į atvirą dalį: 1. dėl UAB „Vilniaus planas“ tapusio ID Vilnius; 2. dėl Architektūrinių konkursų organizavimo nuostatų papildymo. Kitą Tarybos posėdį organizuoti 2024 m. spalio 16 d., 13 val.

Rūmų tarybos nariai balsavo: vienbalsiai „už“.

Dėl projektų kainodaros (pasiūlymai Projektavimo darbų kainų skaičiavimo rekomendacijų pakeitimams, Aplinkos ministerijos parengto pakeitimų projekto vertinimas)

SVARSTYTA: Rūmų Tarybos pirmininkas informavo Tarybos narius, kad buvo kreiptasi į Aplinkos ministeriją (toliau - AM) su siūlymu pakeisti Statinių projektavimo darbų kainų skaičiavimo rekomendacijas atsižvelgiant į Statybos įstatymo pakeitimus. Iki Tarybos posėdžio gautas AM parengtas Rekomendacijų pakeitimo projektas, Taryba pakviesta šį projektą apsvastyti. Rūmų teisininkas K. Labokas Tarybos nariams pristatė Aplinkos ministerijos atsiųstą pakeitimų projektą. Vyko Tarybos narių diskusija, išsakytos įvairios nuomonės dėl procentinio paskirstymo tarp projektinių pasiūlymų ir techninio darbo projekto, t.y. 35-65; 40-60; 50-50; 60-40. Pritarta E. Benečio pasiūlymui siūlyti AM Statinio projektavimo darbų ir (ar) paslaugų kainos paskirstymo lentelėje suvienodinti stulpelių pavadinimuose vartojamas sąvokas. Nutarta pateikti siūlymus K. Labokui iki rugsėjo 16 d. ir juos susisteminti teikti tolesnius siūlymus AM dėl rekomendacijų išdėstymo ir kainų nustatymo.

NUTARTA: atsižvelgiant, kad pateiktas pirminis darbinis variantas dalyvauti tolesniame rekomendacijų projekto svarstyme su AM.

Rūmų tarybos nariai balsavo: bendru sutarimu.

Dėl pastabų teisės aktų projektams teikimo ir viešai išreiškiamos Rūmų pozicijos formulavimo

SVARSTYTA: Rūmų Tarybos pirmininkas dėl konstruktyvaus Tarybos darbo, teikiant pastabas Rūmų vardu, pasiūlė Tarybos nariams koncentruotis į teisės aktų turinį, o ne į terminologiją ar gramatines klaidas, todėl teikiant pastabas Rūmų vardu, siūlo Tarybos nariams gavus Rūmų teisininko K. Laboko atsiųstą teisės akto projektą, išsakyti pastabas ir pasiūlymus ne visam teisės aktui, o tik tai daliai dėl kurios kreipėsi K. Labokas.

NUTARTA: pritarti pasiūlymui.

Rūmų tarybos nariai balsavo: bendru sutarimu.

Dėl siūlymo AM ar AAK iniciuoti Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 5, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2877 4 straipsnį (įsigalioja nuo 2025-01-01) pakeitimą, išsaugant galimybę kompensuoti privalomųjų želdynų normas vertikaliu ir stogu apželdinimu pagrindimo

SVARSTYTA: Rūmų Tarybos pirmininkas pristatė klausimo esmę, kad 2024-07-11 priimtas Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 5, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIV-2877 (toliau – Pakeitimo įstatymas), kurio 4 str. keičiama Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 8 straipsnio 3 dalis panaikinant galimybę priklausomųjų želdynų

normas kompensuoti vertikaliuoju pastatų apželdinimu. Siūlymą panaikinti teisę priklausomųjų želdynų normas kompensuoti vertikaliuoju pastatų ir pastatų stogų apželdinimu 2024-06-21 pateikė Seimo narys Kasparas Adomaitis. 2024-06-26 AAK posėdžio metu komiteto narių balsų dauguma pritarta Seimo nario pasiūlymui pakeisti Želdynų įstatymo pakeitimo projektą, atsižvelgę į Seimo nario argumentus, kurie Rūmų manymu yra klaidinantys. Rūmų teisininkas K. Labokas pristatė Tarybos nariams Rūmų pasiūlymus ir Seimo nario argumentų paneigimą dėl šio įstatymo pakeitimo. Rūmų siūlymas: „Pakeisti 8 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip: „3. Priklausomųjų želdynų minimalų privalomą santykinį plotą žemės sklype, skirtą išimtinai tik želdiniams augti, (toliau – priklausomųjų želdynų norma), jo apskaičiavimo tvarką ir teritorijas, kurioms priklausomųjų želdynų norma nenustatoma, nustato aplinkos ministras. Priklausomųjų želdynų norma nustatoma atsižvelgiant į teritorijų planavimo dokumentus, esamą ar numatomą žemės sklypo naudojimo būdą (būdus), žemės sklype esančių ir projektuojamų pastatų paskirtį. Priklausomųjų želdynų norma gali būti kompensuojama stogų ir (ar) vertikaliuoju pastatų apželdinimu, su žemės sklypu besiribojančių ar ne didesniu kaip 200 metrų atstumu nuo žemės sklypo ribos esančių ar planuojamų įveisti atskirųjų želdynų arba rekreacijai pritaikytų miškų plotais – didžiausius leidžiamus kompensuoti priklausomųjų želdynų normų dydžius, ir jų apskaičiavimo, atskirų želdinių vertės nustatymo ir įveisimo tvarką nustato aplinkos ministras. Priklausomųjų želdynų norma privaloma rengiant teritorijų planavimo dokumentus, o rengiant statinių ir (ar) įrenginių projektus, – kai tai numatoma aplinkos ministro tvirtinamose priklausomųjų želdynų normose.“ Vyko tarybos narių diskusija, išsakytos įvairios nuomonės.

NUTARTA: pritarti pateiktam Rūmų siūlymui.

Rūmų tarybos nariai balsavo: „už“ - 9 , „prieš“ - 0, „susilaikė“ - 2.

Dėl Architektūrinių konkursų organizavimo nuostatų papildymo

SVARSTYTA: Tarybos pirmininkas pristatė klausimo esmę, kad Architektūrinių konkursų organizavimo nuostatų pakeitimai susijęs su tuo, jog Rūmai suderinę konkurso sąlygas negauna jokio atgalinio ryšio apie konkurso tolimesnę eigą. Rūmų teisininkas K. Labokas Tarybos nariams pristatė siūlomus pakeitimus. Pakeisti 42 punktą ir jį išdėstyti taip: „42. Jeigu paskelbus konkursą, konkurso organizatorius nusprendžia keisti konkurso sąlygas, apie tokį pakeitimą ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas, raštu turi būti informuoti visi dalyviai, ir vertinimo komisijos nariai ir Rūmai. Konkurso organizatorius nebegali keisti ir (ar) papildyti konkurso sąlygų, likus mažiau kaip 20 (dvidešimt) darbo dienų iki numatytos architektūrinės ir (ar) urbanistinės idėjos projektų pateikimo termino pabaigos.“ Papildyti 76¹ punktu ir jį išdėstyti taip: „76¹. Užbaigus konkurso procedūras – paskelbus konkurso laimėtoją, architektūrinės veiklos stebėsenos tikslu, konkurso organizatorius, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo konkurso pabaigos - laimėtojo paskelbimo, pateikia Rūmams konkurso vertinimo komisijos posėdžio (-ių) protokolą (-us).“ Vyko Tarybos narių diskusija, išsakytos nuomonės. Tarybos narys A. Bakšys pasiūlė, kad Rūmai, derindami konkurso sąlygas, suderinimo rašte, kurį siunčia konkurso rengėjui/vykdytojui/užsakovui, įrašytų/pacituotų Architektūrinių konkursų organizavimo nuostatų 76¹ punktą.

NUTARTA: pritarti pateiktiems Architektūrinių konkursų organizavimo nuostatų pakeitimams.

Rūmų tarybos nariai balsavo: „už“ – 10, „prieš“ – 0, „susilaikė“ -1.

Dėl dalyvavimo Europos architektų tarybos (ACE) Generalinės Asamblėjos planuojamos 2024 m. lapkričio 28-29 d. Krokuvoje, Lenkijoje

SVARSTYTA: pirmininkas pristatė Tarybos nariams informaciją, kad šiais metais Krokuvoje, Lenkijoje, lapkričio 28-29 d. vyks ACE Generalinės Asamblėjos konferencija. Gautas Rūmų atstovo ACE L. Tuleikio pasiūlymas Taryboje apsvarstyti galimybę šiemet konferencijoje dalyvauti daugiau atstovų nuo Rūmų. Vyko Tarybos narių diskusija, išsakytos nuomonės.

NUTARTA: pritarti L. Tuleikio pasiūlymui.

Rūmų tarybos nariai balsavo: bendru sutarimu.

Dėl PET pirmininko prašymo dėl atestato naudojimo

SVARSTYTA: Profesinės etikos taryba pirmininkas (toliau – PET) prašė Rūmų tarybą pagal kompetenciją pateikti savo nuomonę dėl architektų atestato naudojimo, t. y. paaiškinti, ar gali architektas, pvz., sustabdęs savo narystę, arba kurio atestato galiojimas yra panaikintas, vis vien naudoti tokio atestato numerį. PET pirmininkas mano kad tokios situacijos turėtų būti aiškiai sureglamentuotos atskiru aprašu ar tvarka, patvirtinta Rūmų tarybos ar pirmininko. Diskusijos metu atkreiptas dėmesys, kad atestuotas architektas panaikinus narystę Rūmuose, sustabdžius atestato galiojimą arba panaikinus atestatą yra architektas ir vadovaujantis Architektūros įstatymo 4 str. gali užsiimti įstatyme nurodyta neatestuoto architekto veikla: 1) rengti šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytus dokumentus vadovaujant atestuotam architektui; 2) projektuoti viešąsias erdves, kraštovaizdį ir urbanistines struktūras; 3) projektuoti želdynus; 4) projektuoti interjerą; 5) kurti architektūros elementų ir objektų dizainą; 6) vykdyti architektūros mokslinę ir (arba) pedagoginę veiklą; 7) atlikti architektūros ekspertinį vertinimą; 8) vykdyti kitą įstatymuose numatytą veiklą“. Tuo tarpu Architektūros įstatymo 8 straipsnyje reglamentuoja atestuotų architektų veiklą. Vyko Tarybos narių diskusija, išsakytos nuomonės.

NUTARTA: Rūmų vardu parengti išaiškinimą dėl galimų teisinių pasekmių atestuotam architektui, sustabdžiusiam savo narystę Rūmuose arba kurio atestato galiojimas yra panaikintas, jeigu jis vis vien naudoja savo atestato numerį vykdydamas tokią veiklą, kurios tuo metu vykdyti negali.

Rūmų tarybos nariai balsavo: bendru sutarimu.

Pertrauka

Diskusija profesijai aktualiais klausimais

SVARSTYTA: Tarybos nariai diskutavo dėl Statybos įstatymo 24 str. 21 d. nustatytų reikalavimų rekonstruojamiems pastatams ir dėl UAB „Vilniaus planas“ tapusio ID Vilnius.

Tarybos nariai apsvarstė pateiktą Rūmų nario prašymą teikti siūlymą dėl Statybos įstatymo 24 straipsnio 21 dalyje nustatomų apribojimų rekonstrukcijai jei pastato tūris padidėja daugiau negu 100 procentų. Tarybos nariai pažymėjo, kad šiuo klausimu buvo gausiai diskutuojama Statybos įstatymo pakeitimo priėmimo metu ir tiek išorės matmenų padidėjimo tiek ploto padidėjimo ribojimas, vietoje šiuo metu galiojančios tūrio padidėjimo ribos, suformuos dar griežtesnę reguliavimą ir dar labiau apsunkins rekonstravimo instituto taikymą, pvz.: papildomo praėjimo koridoriaus pristatymas prie statinio, jau galėtų būti vertinamas kaip ženklus statinio pločio pasikeitimas ir rekonstrukcijai taikomos naujos statybos nuostatos, kai tuo tarpu realus statinio tūrio padidėjimas siektų tik keletą procentų. Posėdžio metu taip pat atkreiptas dėmesys, kad turi būti tinkamai nustatomas ir apskaičiuojamas faktinis rekonstruojamo statinio pirminis tūris įvertinant tiek antžeminį tiek požeminį statinio tūrį.

NUTARTA: neteikti siūlymo keisti Statybos įstatymo 24 str. 21 d. reglamentavimą, ID Vilnius atžvilgiu sprendimai nepriimti.

Rūmų tarybos nariai balsavo: bendru sutarimu.

Tarybos pirmininkas

Algimantas Pliučas

Posėdžio sekretorius

Kristina Petkūnienė